

OTSUS

Tallinn

10. september 2026 nr 102

Andres Nadel protesti lahendamine

Asjaolud

1. Andres Nadel esitas Vabariigi Valimiskomisjonile 2. septembril 2026 kaebusena pealkirjastatud pöördumise Vabariigi Presidendi valimise hääletamistulemuse kindlakstegemise kohta. Pöörduja palub kontrollida uuesti kõiki Riigikogus antud hääletamissedeleid, tunnistada kehtetuks sedelid, millel puudub seaduses nõutud rist, sealhulgas teleülekanDES nähtud 22. hääletamissedel, ning tühistada hääletamistulemus ja korraldada uus hääletusvoor.

2. A. Nadel põhjendab pöördumist sellega, et teleülekanDES oli Ülle Madisele antud hääle lugemisel 22. hääle juures näha hääletamissedelit, millele oli risti asemel tehtud nn linnuke, kuid Vabariigi Valimiskomisjon luges selle kandidaadile antud kehtivaks hääleks. Pöörduja seisukoht on, et Vabariigi Presidendi valimise seadus (VPVS) näeb ette risti märkimise ega võimalda selle asendamist muu graafilise sümboliga. Seetõttu saab kandidaadile antud häälena arvestada üksnes sedelit, millel on kandidaadi nime juures olevasse lahtrisse märgitud rist. Pöörduja hinnangul rikub sellise sedeli kehtivaks lugemine seadust ning õiguskindluse ja võrdsuse põhimõtet. Kuna teleülekanDES ei näidatud kõiki hääletamissedeleid, kahtleb pöörduja ka ülejäänud häältelugemise protsessi täpsuses. A. Nadel leiab, et kirjeldatud rikkumine riivab tema kui kodaniku õigust legitiimsetele ja seaduspärasele valimistele.

Vabariigi Valimiskomisjoni seisukoht

3. Vabariigi Valimiskomisjonile esitatud pöördumine sisaldab taotlust hääletamistulemuste tühistamiseks ja seetõttu käsitab Vabariigi Valimiskomisjon seda kui protesti hääletamistulemuse kindlakstegemise korra rikkumise kohta.

4. VPVS § 12 lg 1 järgi võib Riigikogu või valimiskogu liige esitada protesti hääletamistulemuse kindlakstegemise korra rikkumise kohta enne valimistulemuse kindlakstegemist. Vabariigi Presidendi valimise esimene voor toimus Riigikogus. Seega oli protesti esitamise õigus üksnes Riigikogu liikmel. A. Nadel ei ole Riigikogu liige ja tal ei ole protesti esitamise õigust. Seetõttu jäetakse protest läbi vaatamata.

Lähtudes VPVS § 12 lõigetest 1 ja 2, Vabariigi Valimiskomisjon otsustab:

jätta Andres Nadel protest läbi vaatamata.

Vastavalt põhiseaduslikkuse järelevalve kohtumenetluse seaduse § 37 lõikele 2 võib isik, kes leiab, et Vabariigi Presidendi valimisega seotud Vabariigi Valimiskomisjoni otsusega on rikutud tema õigusi, esitada Riigikohtule taotluse Vabariigi Valimiskomisjoni otsuse tühistamiseks. PSJKS § 38 lg 1 kohaselt esitatakse kaebus Riigikohtule kolme päeva jooksul Vabariigi Valimiskomisjoni otsuse teatavakstegemisest arvates Vabariigi Valimiskomisjoni kaudu.

(allkirjastatud digitaalselt)

Ingrid Kullerkann
Vabariigi Valimiskomisjoni esimees